

УДК 640.412:330.341.1

Хрипунова А.В.¹, Дубініна А.А.²

¹ студ. гр. ГФз-114м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² д-р техн. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА СІМЕЙНОГО ТИПУ

Попри війну, економічну нестабільність, заклади громадського харчування залишаються одними з найбільш затребуваних елементів сфери послуг і за умови ефективної організації діяльності можуть забезпечувати високий рівень рентабельності. Глобальні тренди соціально-економічного розвитку засвідчують зростання ролі індустрії послуг у структурі національних і світових господарських систем, де саме ця галузь стає ключовим чинником формування конкурентоспроможної економіки. В Україні останніми роками спостерігається активне зростання кількості ресторанів різного типу, зокрема таких, що пропонують страви національних кухонь різних країн світу [2]. Поширення ресторанного бізнесу пояснюється насамперед відносно невеликими стартовими інвестиціями, що робить привабливим для суб'єктів малого підприємництва. Водночас збільшення кількості кафе, ресторанів і розважальних закладів зумовлює посилення конкурентного середовища, в якому утриматися можуть лише ті суб'єкти, що володіють чітко окресленими конкурентними перевагами.

Сучасним напрямом розвитку ресторанної індустрії є функціонування закладів сімейного типу. Такі ресторани, як правило, перебувають у приватній власності та орієнтовані на обслуговування сімей із дітьми. Їх найчастіше розміщують поблизу парків, у рекреаційних зонах або за межами міста, що

створює сприятливі умови для відпочинку на свіжому повітрі. Характерною рисою подібних закладів є спрощений формат меню, лаконічний інтер'єр і наявність зон для дитячого дозвілля. У більшості випадків господар або адміністратор ресторану одночасно виконує функції хостес, що підкреслює індивідуальний підхід до кожного клієнта. Значна частина сімейних ресторанів спеціалізується на приготуванні страв «домашньої кухні», пропонуючи відвідувачам затишну атмосферу, ігрові майданчики для дітей, а також послуги аніматорів або доглядальниць (baby-sitter). Такий формат підвищує рівень привабливості закладу та сприяє його популярності серед молодих сімей [5].

Проблематика дитячого дозвілля є актуальною не лише для великих міст, а й для малих населених пунктів, де інфраструктура сімейних ресторанів розвинена недостатньо. Наявність дитячої кімнати або ігрової зони в ресторані є важливим чинником конкурентної переваги, оскільки дозволяє батькам комфортно відпочити, а дітям – цікаво провести час [4]. Таке створює додаткові можливості для залучення клієнтів і підвищення прибутковості закладу.

Сучасний споживач висуває дедалі вищі вимоги до якості обслуговування. Якщо ще десятиліття тому новизною вважалася наявність у меню страв східної кухні або ексклюзивних напоїв, то нині клієнти очікують комплексного сервісу, який включає дитячі кімнати, анімаційні програми, зони відпочинку, інтерактивні розваги та проведення тематичних свят. Формування пропозицій для дитячої аудиторії, як-от святкові програми, кулінарні майстер-класи чи шоу-програми, є важливим елементом диференціації послуг ресторану.

До війни та під час війни найбільша концентрація закладів ресторанного господарства спостерігається у великих містах – Києві, Львові, Одесі, Харкові, Дніпрі, що спричиняє високу конкуренцію. Тому перспективним напрямом для підприємців є відкриття сімейних ресторанів у менших містах із розвинутою транспортною інфраструктурою, де конкуренція є нижчою, а попит на якісні послуги харчування стабільним. Успішність ресторанного бізнесу визначається здатністю закладу задовольняти потреби цільової аудиторії [3]. Вибір чіткої концепції, місця розташування та сегмента споживачів є вирішальними

чинниками у процесі планування діяльності. Водночас необхідно враховувати конкурентне середовище: наявність аналогічних ресторанів поблизу може суттєво знизити шанси на комерційний успіх. Саме зазначені позиції надають діючим закладам простір для прийняття рішень щодо вдосконалення бізнесу.

Відкриття ресторану сімейного типу можна вважати інвестиційно привабливим видом підприємницької діяльності. Аналіз показників динаміки реалізації продукції закладів громадського харчування свідчить про зростання інтересу до цього напрямку, але водночас – про значні ризики, пов’язані з високим рівнем конкуренції, відсутністю чіткої концепції і недосконалою маркетинговою стратегією [1]. Таким чином, попри складні ринкові умови, розвиток сімейних ресторанів в Україні має значний потенціал. Це одна з найперспективніших ніш для молодих підприємців, оскільки поєднує стабільний попит, соціальну значущість і можливість реалізації креативних бізнес-ідей у сфері гостинності.

Список використаних джерел:

1. Цвілій С.М., Кукліна Т.С. Стратегічні маркетингові пріоритети готельно-ресторанного підприємства в посткоронавірусному середовищі вітчизняного туристичного ринку. *Особливості розвитку ринку туристичних послуг України під впливом COVID-19 та карантинних обмежень* : монографія : розділ 4 [Електронний ресурс]. Кривий Ріг : Вид. ДонНУЕТ, 2021. С. 48-80.
2. Dubinina A.A., Lenert S.O., Khomenko O.O., Malyuk L.P., Skyrda O.Ye, Radchenko A.E. Development of peanut quality criteria for determination of its rational Use. *Science and innovation*. 2019. № 5 (2). P. 27–37.
3. Dubinina A., Lenert S., Zaytseva V., Mardar M., Kuklina T., Cherevko O., Letuta T., Tatar L. Monitoring of research on the chemical composition of white root crops. *Food Science and Technology*. 2024. Vol 18 № 3. P. 23–33.
4. Zaitseva V., Tsviliy S., Gurova D., Korniienko O., Mamotenko D. Postcoronavirus formation of tourist micro-business of the region on the basis of economic security. *Management, finance, economics: modern problems and ways of their solutions* : monograph. USA. Boston: Primedia eLaunch, 2021. P. 169-202.

5. Zaytseva V.M., Tsviliy S.M., Demko V.S., Klopov I.O., Kovalenko V.I.
Internalization of the investment environment in the international tourism industry.
Apuntes del CENES. Vol. 43. № 78. 2024. Pp. 91–123. DOI:
<https://doi.org/10.19053/uptc.01203053.v43.n78.2024.16971>.